TEKST & TEGNING

Blad for tegneserie-interesserte Nr. 9

TEKST & TEGNING (tidl. SERIELESEREN) nr. 9 (2/1979). Redaktør og utgiver: Jon Gisle. Layout: Elin Amundsen.
TEKST & TEGNING utkommer 4 ganger i året. Abonnement 4 numre: kr. 20,-. Løssalg: kr. 6,-.
Annonsepriser: 1/1 side kr. 150,-, 1/2 side kr. 80,-, 1/4 side kr. 50,-. For annonser som må uttegnes av redaksjonen, beregnes et tillegg på 40 %. Rubrikkannonser: kr. 2,50 per linje, minimum kr. 10,- per annonse.
Adresse: Jon Gisle, Glückstads gt. 5, Oslo 1. Postgirokonto 2 29 43 79.
Dette nummer er tilegnet en brukt hund.

Kjære leser!

Her er et nytt nummer av TEKST & TEGNING, med presentasjon av noen kjente og enkelte mindre kjente tegneserier. Bladet er nå kommet godt i gang, og vi har allerede stoff nok til å fylle det meste av neste nummer, som vil utkomme rett etter sommerferien. Dette er imidlertid ikke til hinder for at vi fortsatt oppfordrer leserne til å sende oss leserbrev, artikkelforslag eller ferdige artikler, og ikke minst: tegneserier (men de må være korte).

Gledelig mange har fulgt oppfordringen i forrige nummer om å betale abonnementet snarest mulig. Takket være dere har det vært mulig å planlegge dette og neste nummer uten å være redd for noen umiddelbar konkurs. De av dere som ikke har betalt, vil finne en postgiroblankett sammen med dette nummeret. Sett så snart som mulig inn 20 kr. på postgirokonto 2 29 43 79, og abonnementet er fornyet til og med nr. 12.

Forsiden: Howard The Duck.

Baksiden: En ny italiensk Donald-bok, hvor Carl Barks' navn for første gang er nevnt på forsiden av et Walt Disney-produkt!

Jon Gisle

En saga i Bobbla

Bobbla heter et nokså lite påaktet fanzine som Norsk Tegneserieakademi har utgitt siden 1975. Kvaliteten har stort sett svingt rundt det mediokre, men på ett område har bladet gjort en stor innsats: Det har ofret megen spalteplass på norske tegneserier. Bladet har etter hvert utviklet seg til et artzine, hvor man har trykket tegneserier og utdrag av serier, i tillegg til det vanlige artikkelstoffet. Derfor var det ingen overraskelse at nr. 13, som kom i vinter, var et rent tegneserieblad. Men kvaliteten på bladet var i sannhet forbløffende!

Nesten hele nr. 13 består av én serie, Håkon Aasnes' Frode Eiriksson, og den er intet mindre enn en sensasjon. Aasnes er en av de få profesjonelle serietegnere i Norge. Han er mest kjent for Seidel og Tobram, som gikk i Nationen i mange år, men som han gav opp fordi inntekten ble for spinkel i forhold til det enorme arbeidet han nedla i serien. Håkon Aasnes er videre den eneste nordmann som er med i Maurice Horns store oppslagsverk The World Encyclopedia of Comics.

Frode Eiriksson foregår et sted i Norge i vikingtiden, og den er tydelig laget med de norrøne sagaene som forbilde. Ved et sammentreff av tilfeldigheter har sagalitteraturen - til tross for at den er skrevet for 700 år siden og omhandler begivenheter som ligger enda lenger tilbake - mye til felles med vår tids tegneserier. Sagaene har en spennende og voldsom, ofte blodig, ytre handling. Personene karakteriseres ved sitt utseende, sine handlinger og replikker, - derimot finnes det knapt refleksjoner eller tankereferat. Replikkene er gjerne korte. Alt dette gjør at sagaene burde egne seg for å overføres til tegneserieform.

Det Aasnes har gjort, er å dikte sin egen saga om en blodig ættefeide

OVERTRO OG NATTSVARTE KUNSTER HØRTE DAGLIG TIL DEN TIDEN SNØFRYD VOKSTE OPP I. MEN DEN SKREKKEN HUN FØLTE DENNE NATTEN UNDER GYRID VÆLVES "HELBREDELSESKUNSTER" HØRTE EN ANNEN VIRKELIGHET TIL

Overtro og trolldom hører med i Frode Eiriksson.

Stygge skurker og pene helter

VAKRE SNØFRYD FRA ØSTAHALL - DU HAR SKJØNNHET OG STYRKE, EN FRISK KROPP OG RIKDOM. MEN JEG HAR NOE FÅ ANDRE HAR - EVNEN TIL Å SE - OG SEIDE -

i en norsk innlandsbygd på 900-tallet. Alle ingrediensene fra sagalitteraturen er med. Vi møter slåsskjemper og handelsmenn, skalder og trollkvinner, og personenes handlinger styres først og fremst av hevntørst og skjebnetro. Midt i dette har Aasnes plantet et Romeo og Juliemotiv: kjærlighet mellom to unge fra de to stridende slektene.

I likhet med sagaene karakteriserer Aasnes personene ved deres utseende. Her er han også på linje med gammel, om ikke akkurat god, tegneserietradisjon. Heltene er nesten gjennomført pene, skurkene gjennomført stygge. Dette er kanskje en svakhet ved serien, for Aasnes er egentlig så dyktig at han ikke burde ha behov for å ty til slike klisjéer. Det er neppe noen tilfeldighet at den mest interessante figuren i serien er seidkona Gyrid, - heslig, men likevel på den "gode" siden.

Gyrid spiller en viktig rolle i handlingen i serien. Idet en av skurkene, Harald Ulvetann, er i ferd med å brenne henne inne, slynger hun en fryktelig forbannelse mot ham. Senere går forbannelsen i oppfyl-

MED SINE SISTE KREFTER HAR GYRID KLATRET OPP I DE BRENNENDE TAKBJELKER. MED ILDEN LUENDE FRA SITT HÅR OG SINE KLÆR, SLYNGER HUN UT MED SINE SVIENDE LUNGERS SISTE KRAFT EN FORBANNELSE OVER HARALD ULVETANN
- MØRKE OG TUNGE SKAL DINE SISTE DAGER BLI! ILD SKAL SVI DINE ØYNE UT - OG PÅ SOTTESENG SKAL DU DØ!

Det dramatiske klimaks i serien: Gyrids besvergelse

lelse, og Harald dør på akkurat den måten Gyrid har forutsagt. Så blir det opp til leseren å tolke dette enten som magi eller som psykologi. Aasnes gir nemlig ikke noe svar på om Harald dør som følge av trolldom, eller om han tror så fullt og fast på forbannelsen at den av den grunn går i oppfyllelse.

Aasnes opererer med bilder med mye bevegelse, dessuten med mange nærbilder. Han bruker ikke raster. Ofte lager han sterke kontraster mellom lys og skygge. Best tegnet er de scenene som foregår om natten eller inne i seidkonas mørke stue. Det er også om natten de mest dramatiske opptrinnene skjer.

Det er synd og skam at en så god tegneserie som Frode Eiriksson bare blir spredt i noen få hundre eksemplarer. I et forord skriver Bobblaredaksjonen om Aasnes: "Hadde han bodd i Frankrike eller USA, ville han ha kunnet leve godt av sine tegneserier. I Norge blir det mest gratisarbeid." Aasnes er et av ofrene for forlagenes og det offentliges manglende

Aasnes er en mester i å tegne bevegelse.

vilje til å understøtte norske tegneserier. Men la meg i alle fall oppfordre TEKST & TEGNINGs lesere til å tegne abonnement på Bobbla. Vi skal nemlig ikke se bort fra at bladet kan komme til å bringe mer av Aasnes, som har latt Frode Eiriksson slutte på en slik måte at en fortsettelse er mulig. Send 25 kroner til postgirokonto 3 56 22 53, Tidsskriftet Bobbla, 1370 Asker.

MENNENE VÆPNER SEG OG HESTENE SALES
HARALD OG HANS MENN OPPDAR FORFØLGELSEN. FRODE OG BRAKES FOTSPOR SYNES TYDELIG I NYSNØEN.

Store mørke flater er med på å skape spenning i bildene.

HOWARD THE DUCK

AV VELLE ESPELAND

Howard the Duck har aldri vore omsett til norsk. Når det likevel er grunn til å bruke plass i Tekst & Tegning på denne serien, er det fordi den representerer ei av dei underlegaste og mest kontroversielle nyskapingarinnan amerikansk serieindustri dei siste åra.

Howard the Duck vart skapt av teikneserieforfattaren Steve Gerber, og han kom til som dei fleste Marvelfigurar som ein biperson i eit etablert serieblad. Det var i bladet Fear 19 (desember 1973) at Steve Gerber let han koma ut av buskane, som ein slags absurd vits. Han hadde ikkje noko namn i fyrste omgang, men Marvel fekk positive lesarreaksjonar på figuren, og han fekk fortsetja som biperson i Man-Thing og sidan som hovudperson i eit par korte historier før han fekk sitt eige blad, Howard the Duck, hausten 1974. Marvel har óg freista å lansere Howard som avisserie, men om denne går enno, veit eg ikkje.

Fordi om Howard aldri kom til Noreg, er han ikkje ukjent i Skandinavia. I Danmark ga Interpresse ut to blad med Howard i 1977 under tittelen Stakkels And, og same året gjekk han under namnet Charlie Anka i det svenske seriebladet Toppserien. Dette vart imidlertid stoppa av Walt Disney Productions, som meinte han likna for mykje på Donald Duck. Når dei reagerte så strengt her i Skandinavia, men let Howard vera i USA, kjem det truleg av at Donald har ein så mykje større marknadsandel her. I USA er Donald eit ubetydeleg blad, men i Skandinavia meinte dei nok det var meir å tape på ein konkurrent.

Det fyrste biletet av Howard

HOWARDS HISTORIE

I den fyrste historia der Howard er hovudperson, kjem han fallande gjennom Universet. Han er offer for ein kollisjon mellom dimensjonar. Han landar i ein bakgard i Cleveland, Ohio, og oppdagar forskrekka at han har hamna på ein planet full av hårlause aper.

Her bruker Steve Gerber eit gamalt knep i satirisk litteratur; han let eit dyr med svært menneskelege eigenskapar sjå på menneskesamfunnet. Og Howard møter ei rekkje merkelege menneske. Fremst står venninna Beverly Switzler, som han bor i lag med, men som seinare giftar seg med skurken i serien, Doctor Bong, for å redde Howards liv.

Mesteparten av tida er Howard pengelens og utan arbeid, men det forhindra ikkje at han i 1976 stilte opp i presidentvalet (nr. 7 og 8). Han var kandidat for The All Night Party, men kampanjen hans vart øydelagt av eit arrangert kompromitterande fotografi som ein av motpartane offentleggjorde i avisene. Seinare var han på randa av å bryte saman, var ei tid på psykiatrisk sjukehus, tok ei reise til Arabia, før han atter havna i New York, pengelens og arbeidslaus.

Howard kjem til Jorda

Persongalleriet i serien er fargerikt. Vi møter politikarar, figurar frå andre seriar, vietnamveteranar, popgruppa Kiss, ein general med kommunistfobi, nazistar, ein sirkusdirektør, psykiatriske pasientar, ein eksentrisk millionær, men óg ei stor mengd folk frå dei lågare sosiale lag: uteliggarar, alkoholikarar, nattkafépersonale. Steve Gerber kan skape levande personar, og sjølv eit menneskevrak som "Mad Dog" i nr. 19, er skildra med varme. Påfallande er det at den svart-kvitt-teikninga som er så vanleg i seriar, vantar i Howard the Duck. Ingen er så vond at han ikkje óg har sympatiske sider, og ingen er berre god. Det er uvanleg mange kvinner i serien, og desse er korkje sexsymbol eller prega av dei klisjeane Marvel nyttar når dei skal skildre frigjorte kvinner. Dette heng sikkert saman med at Steve Gerber gjerne nyttar levande modell. Beverly Switzler er til dømes modellert over Gerbers venninne: Mary Skrenes.

PARODI OG SATIRE

Når ein ser serien, skulle ein tru at Howard var ein parodi på Donald Duck. Utan dress og sigar er han Donalds dobbeltgjengar. Men det

er berre utsjånaden og til dels gemytten dei har felles.

Howard the Duck starta som ein reint parodisk serie som harselerte over andre av Marvels teikneseriar. Ei av dei fyrste historiene (Hell-cow) var ein vampyrparodi, der vampyren viste seg å vera ei ku som Dracula ein gong hadde teke til takke med. Da Howard fekk sitt eige blad, opna han med ein parodi på sword and sorcery-seriar (Howard the Barbarian). Seinare fekk vi parodi på superheltar (Turnip-man) og på Kung fu-seriar. Frå og med nr. 4 byrjar serien å endre karakter. "Skurken" i nr. 4 (The Sleep of the Just) er ein karikatur av Steve Gerber sjølv, og typisk nok er skurken meir tragisk enn skurkeaktig. Etter dette vert serien meir realistisk, og humoren rettar seg mot fenomen i det amerikanske samfunnet. Serien får innslag av samfunnssatire. Howard møter "pastor Joon Moon Yuc", leiar for ei religiøs ungdomsrørsle, han har vore med i barne-TV, som psykiatrisk pasient var han ute for nynazistar, og seinare har han nesten vorte lynsja av moralsk-opprustnings-folk. Som presidentkandidat nytta han høvet til å uttala seg om både kulturelle og politiske spørsmål.

I USA har serien vorte stempla som kommunistisk. Nå skal det vel ikkje så mykje til for å få dette stempelet, og noko marxistisk grunnlag finn ein ikkje i serien. Men ein del av satiren har sosial vinkling, og i skildringa av sosiale taparar vert det i alle fall ikkje framstilt som om dei sjølve var skuld i ulukka si.

VALD I HOWARD THE DUCK

På ei pressekonferanse Howard ga som presidentkandidat (nr. 8), fekk han spørsmål om kva han meinte om vald i media. Howard svara: "Det er eg for! Så lenge det ikkje vert presentert som ei løysing. Vald burde presenterast ærleg, så avskyleg og meiningslaust som mogleg. Det finst ikkje noko slikt som smakfull vald!"

Det er i denne haldninga til vald Howard the Duck skil seg mest frå

HOLGER SNUSER OMKRING PÅ HALEFJERENE OG SER....
DU..DU ER EN AND..!
JEG VED DET! I HÅRLØSE ABER MINDER MIG HELE TIDEN OM DET!
HVAD LAVER DU MED ALLE DE KØER, SKAT!
JEG ER FANGE HOS EN GALNING! DU MÅ FRELSE MIG....VIL DU IKKE NOK.....?
DET HER VIRKER LIDT MISTÆNKELIGT, MEN PÅ DEN ANDEN SIDE SJOVERE, END AT GØRE DET AF MED SIG SELV, SÅ HER KOMMER.....

Det fyrste møtet med Beverly Switzler

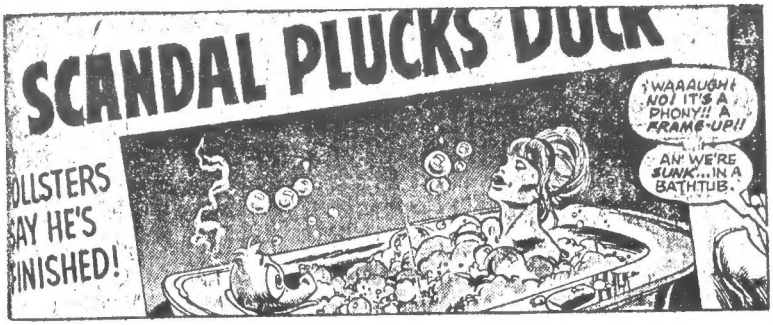

Biletet som øydela Howards presidentkampanje

resten av Marvelhefta. Mesteparten av Marvels produksjon går på å vise vald som ein slags estetisk ballett. Vald er vanlegaste og rimelegaste måten å takle problem og motsetningar på. I superhelt-seriane vert kampen eit obligatorisk element. Omatt og omatt møter superhelten "his most deadly foe" i ein kamp på liv og død.

Dette mønsteret bryt Howard the Duck med. Howard er nok óg aggressiv, men vi slepp desse stadige slåsskampane mellom "den gode" og "den vonde".

Howard the Duck nr. 3 var ein parodi på Kung Fu-seriane og -filmane. Kung Fu-seriane er vel nettopp ein type seriar som meir enn dei fleste har gjort vald til ballett. Master of Quack Fu er etter mi meining ei av dei beste Howard-historiene. Parodien vert til ei gripande skildring av det totalt meiningslause ved vald. Steve Gerber fortel sjølv at han skreiv denne historia etter at han hadde vore vitne til at ein ung gut hadde vorte stukken ned på open gate.

QUO VADIS HOWARD?

Nokon salgssuksess vart Howard the Duck ikkje. Serien vender seg ikkje til det vanlege seriepublikumet, og nye lesarar vil truleg ha vanskar med å oppdage serien. Marvel hadde planar om eit nytt Howard-blad i svart-kvitt, for om mogleg å nå eit vaksnare publikum, men planane har fleire gonger vore utsett. Sommaren 78 kom Steve Gerber i klammeri med Marvel og vart sparka. Skjebnen til Howard vart hengande i lufta, men til sist vart det bestemt at Bill Mantlo skulle overta serien, og at Howard skal gå over i svart-kvitt. Siste nr. i fargar var nr. 31, og fyrste nr. i svart-kvitt skal koma til sommaren eller hausten 1979.

Bill Mantlo har skrive seriar for Marvel i fleire år, og han har gjort fleire bra ting, særleg innan superheltegenren, men han har ikkje vist same fantasi og evne til å skape levande personar som Steve Gerber. Bill Mantlo

Forts. s. 34

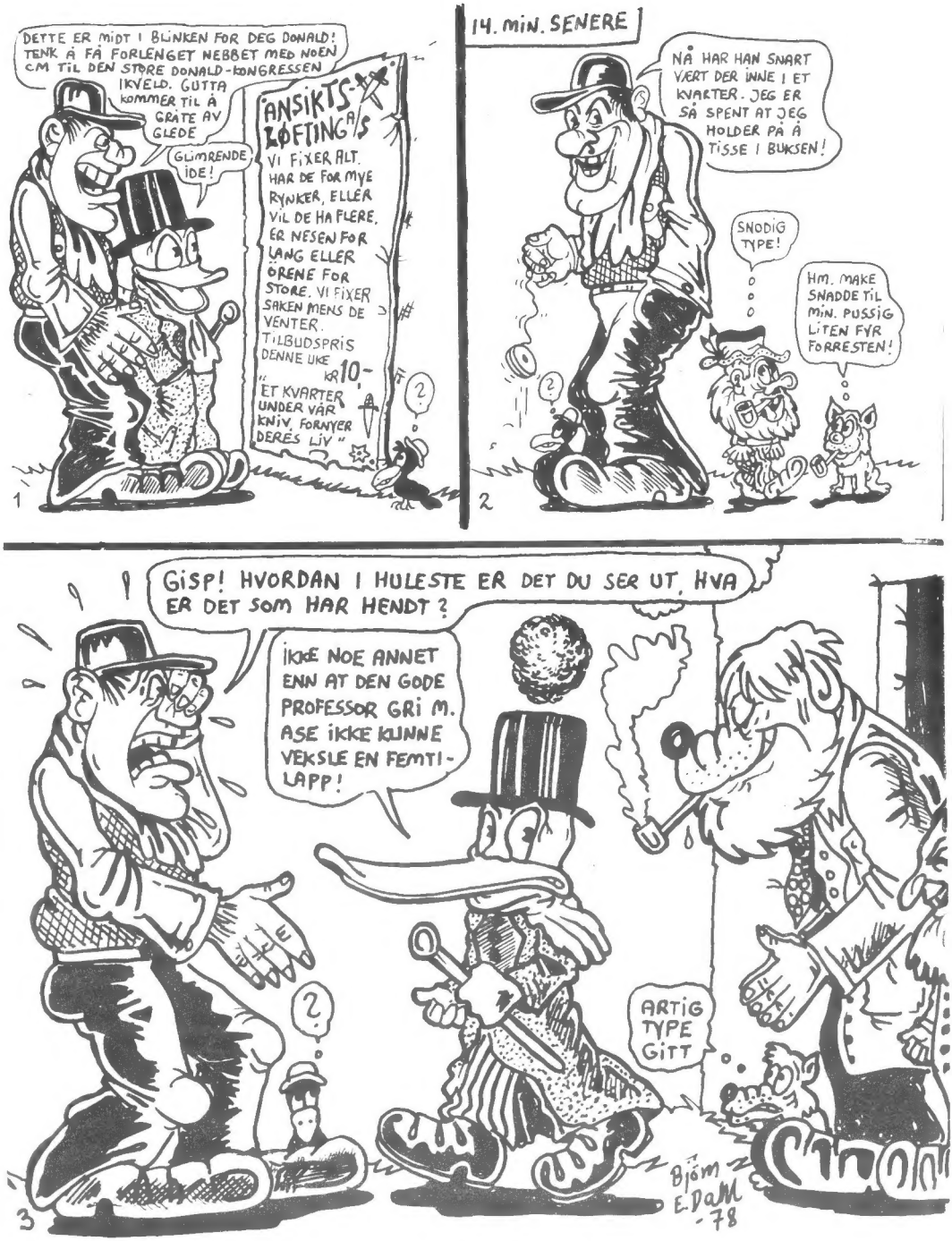
DETTE ER MIDT I BLINKEN FOR DEG DONALD! TENK Å FÅ FORLENGET NEBBET MED NOEN CM TIL DEN STØRE DONALD-KONGRESSEN IKVELD. GUTTA KOMMER TIL Å GRÅTE AV GLEDE
GLIMRENDE IDE!
ANSIKTS-LØFTING A/S
VI FIXER ALT. HAR DE FOR MYE RYNKER, ELLER VIL DE HA FLERE, ER NESEN FOR LANG ELLER ØRENE FOR STORE. VI FIXER SAKEN MENS DE VENTER. TILBUDSPRIS DENNE UKE KR 10,- " ET KVARTER UNDER VÅR KNIV, FORNYER DERES LIV "
1
14. MIN. SENERE
NÅ HAR HAN SNART VÆRT DER INNE I ET KVARTER. JEG ER SÅ SPENT AT JEG HOLDER PÅ Å TISSE I BUKSEN!
SNODIG TYPE!
HM. MAKE SNADDE TIL MIN. PUSSIG LITEN FYR FORRESTEN!
2
GISP! HVORDAN I HULESTE ER DET DU SER UT, HVA ER DET SOM HAR HENDT?
IKKE NOE ANNET ENN AT DEN GODE PROFESSOR GRI M. ASE IKKE KUNNE VEKSLE EN FEMTI-LAPP!
ARTIG TYPE GITT
Bjørn E. Dahl -78
3

SGNELKAB

Menneskers uforstand kan få kosmos til å ryste i sine grunnvoller. Den 5. april var et graverende utslag av nevnte uforstand ute og gikk på Dagbladets tegneserieside, hvor det ble prestert en tabbe som man skulle tro var umulig:

Man trykket Mafalda baklengs!!

Det går an å få frysninger av mindre. Slik så Dagbladversjonen ut:

Og her er en versjon som er riktig stokket, sakset fra en italiensk utgivelse:

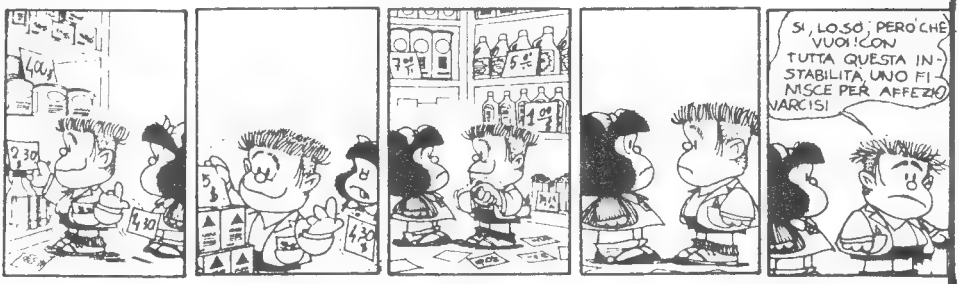

Det som gjør det hele ekstra besynderlig, er at selv om bildene kommer i motsatt rekkefølge i Dagbladet, er de ikke speilvendt. Det er derimot tallene på Emmanuels privatkapitalistiske prislapper, men ikke teksten i snakkeboblen!

En gremmes.

JG

Det fjerne og det nære

Et kåseri av Leif Wølner

Av mangel på noe bedre å foreta meg, kom jeg forleden kveld til å bla igjennom tidligere numre av Serieleseren. Og i nr. 4 snublet jeg igjen over Jon Gisles meget vittige og vettuge lengeetteranmeldelse av Carl Barks' historie om Petter Smart og Hjelperen, "Fjernt gull", som først kom i Donald Duck & Co. 22/1977 på norsk (den stammer vel fra 50-åra et sted). Jons artikkel er en glimrende høyvitenskapelig analyse av ett enkelt eksempel på parallellhandlinger i Petter Smart, og den inspirerte meg til noen strøtanker - og kanskje noen aldri så små forsøk på egen analyse av primærforholdet mellom Petter Smart, Hjelperen og verden omkring.

Livsfjerne mennesker fascinerer meg - jeg er selv en av dem! Og ved å studere andre mennesker lærer man som bekjent seg selv bedre å kjenne. Ved Universitetet på Blindern, hvor jeg er engasjert som Saksbehandler, har jeg daglig anledning til å studere andre livsfjerne mennesker. Ikke sånn å forstå at de er distré Professor Tanke-vesener - den typen høyere akademikere er nok en forholdsvis utdødd rase. Men noen kan kanskje til tider liksom virke noe fjerne - muligens burde jeg heller si "opphøyet"? Det er ikke alltid så enkelt å kommunisere meningsfylt med slike på det forholdsvis trivielle plan hvorpå vi lavere akademikere (såvidt med artium) og nedover stort sett befinner oss i det hverdagslige: En førsteamanuensis og dr. philos. i bra dagsform kan, i løpet av de 2 minuttene man skrår sammen over plenum fra Idrettsbygget til Det samfunnsvitenskapelige fakultet, i ikke uefne vendinger ordlegge seg pragmatisk-didaktisk om værsituasjonen p.t. over Østlandet med Oslo og trekke utmerkede filosofiske konsekvenser av denne; en dosent man støter på i trappen kan, på et øyeblikks varsel, uteske pedagogisk meningsfylde av det faktum at årets første hestehov ("tussilago farfara") allerede er observert, kategorisert og evaluert i Nordmarka. Likeledes synes samme førsteaman. eller dos. med fullkommen rimelighet å forvente at en sølle saksbehandler med begripelse og engasjement skal kunne følge hans tankers flukt når han i vårkåt inspirasjon og av misforstått velvilje improviserer en faglig miniforelesning om senpedagogiske strømninger i Øystre Slidre midt på plenum, der den arme kontorrotte står og lytter og nikker dertil, iført dekkfarve og et skjevt, forsøksvis medvitende fagsmil ...

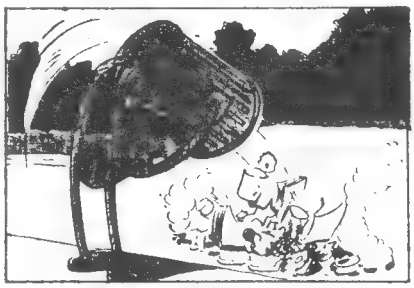

Feilslått oppfinnelse

I en 1-sides historie av Barks har Petter oppfunnet en robotsøppelkasse med armer og ben som selv kan løpe ut til søppelbilen, lette på lokket og tømme seg. Da den første gang kommer løpende mot bilen med én arm løftet til hilsen mens den andre løfter på lokket som en hatt, skremmer det naturstridige synet søppelkjørerne og bilen til vill flukt, mens roboten stanser programmessig ved fortauskanten og med et elegant bukk tømmer søpla - i rennestenen. Ved den anledning bemerker en frustrert og skuffet Petter Smart: "Folk forstår ikke mine geniale oppfinnelser, og det er trist."

Man kan si at Petter i dette tilfelle har vunnet frem til en realistisk oppfattelse av virkeligheten omkring seg: Han forstår at folk ikke forstår. Dette er som bekjent ikke det vanlige: Petter forstår ikke hvorfor han blir kjeppjaget fra Andeby fordi en av hans oppfinnelser har slått feil, eller fått bivirkninger, eller har vist seg å virke enda mer genialt enn Petter i utgangspunktet hadde tenkt seg. Vi husker supermetemarken som, qua fiskeagn, selv går ut i vannet og trekker fisken opp på land; brødristeren som, med assistanse av et lynnedslag, sender et stykke ristet loff til månen, hvor det senere blir observert av månefarere som trekker meget forhastede vitenskapelige slutninger derav; ildfluefangeapparatet som viste seg å kunne registrere meteorer og gullsøkeren som tvers gjennom jordkloden registrerte en gull tempelløve i Kina.

Og med det siste eksemplet er vi tilbake til historien om "Fjernt gull". - Som Gisle påpeker i sin analyse opererer Carl Barks her med en særdeles markant parallellhandling, med Hjelperen konstant i forgrunnen i kamp med naturkrefter, og Petter i bakgrunnen syslende med sin gullsøker og sine vitenskapelige beregninger og formler. Det vanlige er jo at Petter-handlingen dominerer bildet, mens Hjelperen sysler med sitt i periferien av samme, mer eller mindre uavhengig av hva som skjer i hovedhandlingen rundt Petter. Hjelperen har én hovedfunksjon i Petter Smart-seriene: den skal være i nærheten av sin herre og skaper for til enhver tid å kunne hjelpe (!) ham ut av livsfarlige situasjoner m.m. som oppfinnelsene hans bringer ham opp i. Ellers kan den stort sett leke og tumle seg som den vil, og roter seg ofte opp i skumle episodiske situasjoner som lite eller intet har å gjøre med Petter og hans problemer. På sin side er Petter fullkomment uvitende om Hjelperens gjøren og laden - han lever temmelig totalt i sin egen verden og ser sjelden virkeligheten rett foran sin egen nese.

Og her får jeg (i all beskjedenhet)

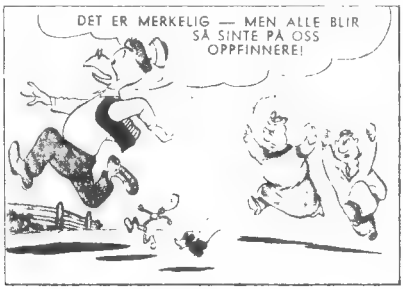

Miskjent geni

Lyst hode

problemer! Nemlig med å være helt enig med Gisle når han uten videre fastslår at hovedhandlingen i historiene alltid er knyttet til Petter mens Hjelperen bare er en bifigur. Faktisk finner jeg det ikke unaturlig i denne historien å oppfatte Hjelperens handling som hovedhandlingen! For det første er det helt klart at Barks, etter hvert som handlingene skrider fremad, bevisst skyver Petter og hans problemer bakover i bildet og lar Hjelperen og det lokale dyreliv florere i sentrum. For det andre er Petter-handlingen egentlig ganske statisk - han driver hele tiden og søker etter gull, og tackler noen forholdsvis trivielle problemer i den anledning. Hans dramatiske klimaks ligger i oppdagelsen at oppfinnelsen hans - gullsøkeren - nær sagt selvfølgelig er overgenial. Hjelperens handling er derimot breddfull av drama, som kulminerer over hele siste side med den lille roboten som jaktoffer for et større antall klapperslanger som plutselig dukker opp bak steiner og fra kløfter og hull i jorda. "Milde Malurka!" utbryter en forskrekket Petter i et bilde hvor Hjelperen angripes fra to kanter av hvislende slanger. Men Petters utbrudd skyldes slett ikke dramaet som utspiller seg like ved ham, men derimot svaret på et - riktignok fantastisk - vitenskapelig regnestykke. Petter har som vanlig ikke oppfattet det fjerneste av virkeligheten omkring seg, der han i bakgrunnen sysler omkring med sine

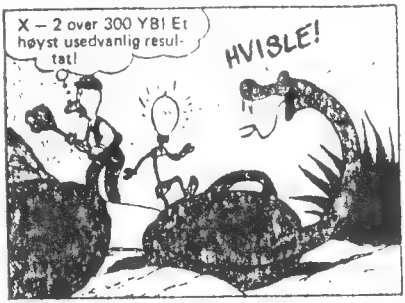

Periferi og sentrum

stønn og gulp og vitenskapelige formler, blind og døv for det levende livet, representert ved en robot! (Hjelperen utmanøvrerer med stor og finkalkulert eleganse sine animalske motstandere - en sann vitenskapens seier over naturen.)

Petter er i det hele tatt litt av en einstøing, som imidlertid synes å trives vel i samlivet med sine idéer og sine oppfinnelser. Det forekommer derfor nokså sjelden at Petter snakker - han tenker i stedet. Mange vitenskapsmenn burde ta eksempel av dette. Når f.eks. samfunnsviteren ikke snakker om været eller om markens grøde, snakker han om faget sitt, og det ofte i et lingva som nesten bare han selv og noen innvidde fullt ut forstår. Dersom det skulle komme et kaotisk menneske utenfra og inn på en av hans forelesninger og rekke hånden i været og be ham uttrykke seg slik at alminnelige mennesker kan forstå det, ville han bli alvorlig irritert. Hans oppgave er å utdanne en elite, som i sin tur skal gå ut i samfunnet og uttrykke seg like dunkelt. Dette er ekspertene som mer og mer får ta hånd om utviklingen, og hvis uransakelige ord veier tungt i enhver maktpolitikers øre. Da er det politikerens tur til å anlegge dekkfarve og nikke og smile skjevt og late som om han forstår. Og slik går verden fremover ...

Petter Smarts oppfinnelser fører riktignok ikke verden fremover, knapt nok Andeby, selv om de nå og da griper inn i naturens orden og forsåvidt kunne være gode nok hvis de virket og uhellsvangre nok hvis de feilet. En mengde av Petters oppfinnelser er mislykte - det vil enten si at han ikke får solgt dem eller at han ikke har fått innvilget patent på dem. Et par av Petters beste mislykkede oppfinnelser finner vi i en bemerkelsesverdig 4-siders historie i Donald Duck & Co. 30/1959: I

innledningsbildet sitter han og lar seg klø på ryggen av en patentavslått dampdrevet ryggskraper, og i tredje siste bilde ser han oppgitt på verdens fæleste fugleskremsel som er en mislykket oppfinnelse fordi det ikke er noen fugler å skremme ... Også denne historien er verd en (kort!) omtale, fordi også den belyser forholdet mellom Petter og Hjelperen og omverdenen på en interessant måte:

Petter er plaget av kråkene, som eter de fete jordbærene hans og som ikke lar seg skremme vekk av Petters noe gammelmodige fugleskremsel i haven. Petter finner opp et elektrisk drevet fugleskremsel som flakser med armene, hvilket gjennomskues av en gammel slu kråke som ved utspekulert adferd utvirker at Petter får juling av fugleskremslet og går ned for telling. Mens dette pågår utenfor, sitter Hjelperen på et bord og studerer en billedbok om Tor med hammeren. Da Petter mislykkes i å jage kråkene iler Hjelperen ham til hjelp som den alltid gjør og skal, men blir selv jaget inn igjen av den aggressive gammelkråka. Men Hjelperen gir ikke opp. I billedboka finner den et bilde av Tor med hammer og skjold farende avgårde i sin himmelvogn trukket av to hvite hester, og teksten "Tor brukte hammeren på jotnene". Mens Petter konstruerer et nytt skrekkinnjagende fugleskremsel, snekrer Hjelperen seg en fiks liten himmelvogn etter modell fra boka og spenner foran den to av Petters brevduer; og med seg selv oppi vognen svingende en lang crocket-kølle farer den i et mektig sveip gjennom åkeren og over aftenhimmelen og skremmer alle kråkene vekk fra Andeby. Mens Petter står der tafatt med sitt fryktelige fugleskremsel og skjønner ingen ting som vanlig.

Petter Smarts konstruerte lille hjelper er med andre ord ikke tapt bak en vogn! Med

Problemløser i arbeid

en aktuell tittelbetegnelse fra det finere næringsliv kan Hjelperen kalles en "problemløser". Hvordan i alle dager skulle det livsfjerne fjols av et geni Petter Smart ha klart seg i tilværelsen uten sin aller mest geniale oppfinnelse, Problemløseren??

På Universitetet har vi også slike geniale Problemløsere, som sysler med de nære og jordbundne ting innimellom vitenskapens opphøyde teorier og formler. Men der kalles vi Saksbehandlere ...

1500 amerikanske søndagssider (a-vissider) fra perioden 1923-1960 selges. Hovedsakelig består sidene av Mickey Mouse, Donald Duck, Uncle Remus, Prince Valiant, Knoll og Tott, Fiinbeck, Blondie, Fantomet, Tillie the Toiler og Lyn Gordon, men det er også ca. 100 andre serier representert. Skriv til: Tor Ødemark, Skårer terrasse 23, 1473 Skårer, eller ring (02) 19 96 00 før kl. 16, eller (02) 70 29 25 etter kl. 17.

Sams Brevkasse

Adresse: Jon Gisle, Glückstads gt. 5, Oslo 1

I SERIELESEREN nr. 7 skrev Rolf Gjestad at han ville ha tak i Lynvingen nr. 9/1975. Det bladet kom aldri ut, og grunnen er at materialet til dette bladet og til Superboy nr. 10/1975 forsvant i posten på vei til trykkeriet. For øvrig var det Williams og ikke Nordisk Forlag som utgav bladet.

Hilsen Jostein Hansen

SIDEN den gang har Williams gått opp i Nordisk Forlag. Sam

•

DERE skriver i TEKST & TEGNING 8 at "Tre av årets julehefter inneholder klassikere". Menes det heftene som kom i julen 1978, eller er det de heftene som kommer i -79? Beste hilsener og QUACK,

Bernt Johan Scheffler

BEKLAGER uklarheten. Det dreier seg om -78-heftene. Hilsen Sam

(quack)

•

JEG VIL gjerne ha svar på følgende:

1) Hva er grunnen til at Serieleseren nr. 7 ble kalt 3/78, mens nr. 6 fikk benevnelsen 1/78. Hvor er det blitt av nr. 2/78, og skal da dette nummeret i tilfelle hete 6½? Er dette med 3/78 rett og slett en trykkfeil, eller er det et dirty trick for å få abonnentene til å tro at de har mottatt tre numre i 1978, når de kun har mottatt to? Hvis det kun var en trykkfeil, ...

2) ..., hvordan kan det da ha seg at man får TEKST & TEGNING nr. 8 med benevnelsen 1/79, når vi ikke har fått mer enn to stk. i 1978, og attpåtil har betalt 20 kr. for disse to?

Hilsen Jan Thomas

1) JEG HAR forelagt trykkfeilen for Hjemmets folk, som ikke var klar over den. Men det var altså en trykkfeil, ikke et dirty trick.

2) Et abonnement på Serieleseren gjelder for fire numre, selv om det skulle gå mer enn et år før de fire numrene kommer ut. De fleste av abonnentene betalte første gang i 1976, da bladet var nytt. Det de da fikk for pengene, var nr. 1-4. Deretter betalte dere på ny, og for disse pengene mottok dere nr. 5-8. (Det er her du misforstår. Du skriver at dere betalte 20 kr. for de to numrene som kom i 1978, mens dere i virkeligheten betalte 15 kr. - som prisen opprinnelig var - for nr. 5, som kom i -77, nr. 6 og 7, som kom i -78, og nr. 8, som

dere fikk i vinter.) Nå er det på tide å betale igjen, og abonnementet vil da gjelde fra og med nr. 9, som du nå holder i hånden, til og med nr. 12.

I likhet med abonnentene har jeg ergret meg grønn over at et stort forlag som Hjemmet ikke var i stand til å få ut et lite blad som Serieleseren fire ganger i året. Det er jo denne udugelighet fra Hjemmets side som er årsak til hele misforståelsen.

Men som sagt: Alle får fire numre for abonnementspengene. Ingen er blitt snytt, og ingen kommer til å bli det. Jon Gisle

●

GRATULERER med TEKST & TEGNING, og lykke til videre med utgivelsen. Jeg synes bladet er godt, og det er bra at vi har et norsk blad om tegneserier generelt.

Jeg tillater meg å komme med et par ønsker:

a) Intervju med de største norske tegneserieforlagene (f.eks. Semic og Hjemmet, evt. Se-bladene) om mulighetene for å utgi et blad med norske serier.

b) Intervju med en representant for Kirke- og undervisningsdepartementet om myndighetenes syn på bevilgninger for å skape et norsk tegneseriemiljø.

c) Intervju med E. Vevle Olsen om hans produksjon og fremtidsplaner.

Med hilsen Jan A. Gjerde

TAKK for forslagene, som er notert. (E.V. Olsen har vi faktisk hatt i kikkerten lenge.) Sam

●

JEG HAR lest at den svenske foreningen Seriefrämjandet har hatt planer om å starte opp i Norge. Er det blitt noe av?

Jeg er særlig interessert i Sprint & Co, en serie som jeg personlig synes er en av de aller beste. Vet dere hva som gjør at den synes å stoppe opp i Norge? Har nemlig ikke sett et nummer det siste året.

Hilsen Karl Frode Hilton

JODA, Seriefrämjandet har nå (mai 1979) omkring 25 medlemmer rundt omkring i Norge, og forhåpentlig vil det om ikke så altfor lenge bli lokalforeninger i Oslo og Bergen.

Sprint & Co har ikke kommet ut i Norge på lenge. Den har selvfølgelig - som de fleste tegneserier - problemer med å hevde seg i skyggen av Donald. Men det er unektelig pussig at av de fransk/belgiske kombinerte humor- og spenningsseriene har noen, som Asterix og Lucky Luke, blitt suksesser her i landet, mens andre, som Tintin og Sprint & Co, ikke slår an. Det ser ut til at norske lesere foretrekker de seriene hvor humoren dominerer over spenningen.

Hilsen Sam

TOR ØDEMARK:

MAD

— MER ENN DON MARTIN —

MAD er for mange et kjent blad; kjent ikke bare fordi det daglig er en del av fasaden i de fleste Narvesen-utsalg, men også fordi Mad har fostret en generasjon meget gode tegnere. Best kjent her i landet er vel Don Martin, som foruten å regnes som Mads galeste tegner, har fått flest "solo"-bøker ut på det norske marked. Gjennom Don Martin har mange fått øynene opp for Mad. De andre tegnerne har av en eller annen grunn blitt stående i skyggen av ham helt til nå nylig. Det var da folk oppdaget at Mad hadde mer å by på enn bare Don Martin, som for eksempel Al Jaffee, Sergio Aragones, Mort Drucker, Dave Berg, Antonio Prohias og mange flere. Alle disse er fremdeles engasjert av EC, som for øvrig står for East Coast Comics Company, til å tegne for Mad. Men det er én ting som er felles for alle disse tegnerne: De begynte alle å tegne for Mad da den egentlige glansperioden var forbi. Med glansperioden mener jeg de første 30 numrene, hvor det virkelig opererte fullstendig sprø artister som Bill Elder (i særdeleshet), Harvey Kurtzman, Jack Davis og Wallace Wood. Hva som var grunnen til at folk som Will Elder fikk gå løse omkring, er umulig å si, men det er 100 % sikkert at seriene hans ikke kan tas til forsvar for ham. En sånn vanvittig rekke av absurde serier skal det en mester til å skape, og hvor of-

By EDGAR ALLAN POE
Once upon a midnight dreary, while I pondered, weak and weary, Over many a quaint and curious volume of forgotten lore — While I nodded, nearly napping, suddenly there came a tapping, As of some one gently rapping, rapping at my chamber door. "'Tis some visiter," I muttered, "tapping at my chamber door —
Only this and nothing more."
CLONK
CLONK
CLONK
BASH
BAM
That Raven, Maniac, Elder.

Innledningen til Bill Elders The Raven

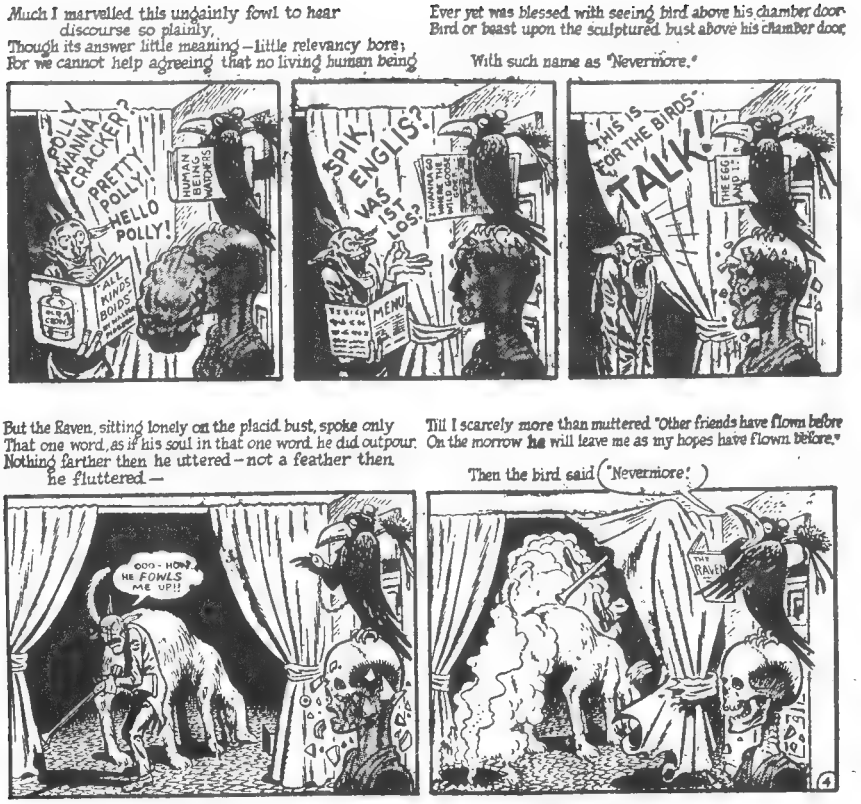
Much I marvelled this ungainly fowl to hear discourse so plainly,
Though its answer little meaning – little relevancy bore;
For we cannot help agreeing that no living human being
Ever yet was blessed with seeing bird above his chamber door
Bird or beast upon the sculptured bust above his chamber door
With such name as "Nevermore."
POLLY WANNA CRACKER?
PRETTY POLLY!
HELLO POLLY!
ALL KINDS BOIDS
SPIK ENGLIS?
VAS IST LOS?
MENU
THIS IS FOR THE BIRDS
TALK!
But the Raven, sitting lonely on the placid bust, spoke only
That one word, as if his soul in that one word he did outpour.
Nothing farther then he uttered – not a feather then he fluttered –
Till I scarcely more than muttered "Other friends have flown before
On the morrow he will leave me as my hopes have flown before."
Then the bird said ("Nevermore!")
OOO - HOW HE FOWLS ME UP!!
THE RAVEN

Å kommunisere med en ravn

te støter vi på vanvittige genier? Sjelden eller aldri!

Bill (eller William) Elder ble født i New York i 1922. Hans glansperiode som tegner begynte først med Mad i 1952, selv om han tidligere hadde tegnet for en rekke andre tidsskrifter. Av dem kan nevnes Frontline combat, Two-fisted tales og Tales from the crypt, og etter perioden hos Mad var han involvert i en rekke andre serier sammen med Harvey Kurtzman, som jeg skal komme tilbake til senere.

Mange av sine serier bygde Elder på allerede etablerte serier, og han karikerte karikaturer som han videre prydet med en detaljrikdom av dimensjoner. Selv om hans tegninger ofte kan være regelrett groteske, kan ETT bilde være nok til flere timers studier uten at man selv da har fått med seg alt. Et kjennetegn for de fleste Bill Elder-seriene er den overdrevne bruk av plakater på vegger, dører, klær, mennesker, overalt.

Bill Elders mesterstykke er etter min mening illustrasjonene til Edgar Allan Poes dikt The Raven, hvor han uten å vike en linje av fra originaldiktet klarer å radbrekke dette diktet, som uten tvil er et av Poes beste og mest kjente

Men det var selvsagt også andre

kjente figurer og artister som fikk gjennomgå: Gode, gamle Mikke Mus ble usympatisk og ubarbert slynget ut som Mickey Rodent. Katzenjammer Kids (Knoll og Tott) ble lansert som Katchandhammer Kids. Little Orphan Annie og Frankenstein (Frank N. Stein) fikk i sin tur gjennomgå som så mange før dem.

Harvey Kurtzman (født 1924), som var Bill Elders venn og kollega i mange år, redigerte Mad fram til og med nr. 28, da Albert Feldstein overtok. Det var også Kurtzman som fikk Elder til å arbeide for seg fra begynnelsen av. Vennskapet holdt seg også lenge etter Mad-perioden, og de fortsatte sammen å tegne/forfatte en serie for Playboy fra 1962 etter å ha forsøkt seg på Help, Trump og Humbug på egen hånd. Et ganske unikt mesterverk klarte Elder og Kurtzman å gi fra seg under tiden hos Playboy også; en liten bok som het Executive's comic book, featuring Goodman Beaver. Boka handler om en ung gutt som havner oppi all verdens absurde situasjoner. Selv om noe av den tidligere detaljrikdommen er borte i denne boka, så er det allikevel nok igjen å glede seg over.

Under den første perioden av Mad var det, ved siden av de faste tegnerne, en del freelansere som deltok med serier i enkelte blader. Navn som Russell Heath, John Severin, Basil Wolverton og Bernhard Krigstein burde være kjent for så mange at det ikke uten videre skulle være noen grunn til å tvile på at denne tiden i Mad må regnes som glansperioden.

Da Elder og Kurtzman sluttet å tegne for Mad, trengtes det selvsagt erstatninger. Det var da Allan Jaffee (født 1921) og Don Martin kom inn i bildet som de første artistene i Mads "2. periode". Så begynte de vi kjenner fra dagens Mad på rekke og rad: Norman Mingo, Bob Clarke, Kelly Freas, Joe Orlando, George Woodbridge, Mort Drucker, Dave Berg, Reed Crandall, Antonio Prohias, Jack Rickard, Sergio Aragones, Angelo Torres, Bob Jones og Harry North, for å nev-

DER MONSTER! HE ISS GE-SCRAMMED!
HOW ZABOUT DOT! ...UND HE DIDN'T EFFEN BODDER TO SHUT THE DOOR BEHIND HIM!
KICK ME HARD
ACH DU LIEBER AUGUSTINE... WE MUST FIND HIM UND BRING HIM BACK TO CHUSTICE!... HMMM! I VUNDER VICH VAY HE VENT? DID YOU SEE VICH VAY HE VENT? I VUNDER VICH VAY VE GOT TO VENT?

Frank N. Stein av Bill Elder. Da monsteret senere ble fanget, viste det seg å ha Hitler-ansikt.

FOIST, WE CALLED DE MAYOR AN' TOLD HIM DAT HE GOTTA FORK OVER TEN GRAND OR WE'LL BUMP OFF HIS FAMILY! DEN, WE TOLD HIM HOW HE SHOULD LEAVE DE MONEY IN A BROWN PAPER PACKAGE ON TOID AN' MAIN STREET! DEN I'M GONNA WALK OVA WIT DIS FAKE STOMACH TIED ON ME!
SHOULDER HOLSTER DRAW!
DEN, I'M GONNA PUT ON DIS COAT WIT' FAKE HANDS HANGIN' BY MY SIDES! DEN, I'M GONNA BE ABLE TO USE MY REGULA' HANDS! DEN, I'LL BE ABLE TO STICK MY REGULA' HANDS T'RU DIS HERE TRAP-DOOR IN DIS HERE PHONY STOMACH! DEN WE GOES TO TOID AN' MAIN STREET!
POCKET, DRAW!

Frank N. Steins håndlanger dukket i en senere årgang opp som assisterende gangster -

ne de viktigste i kronologisk orden. Det har vist seg at disse artistenes temmelig forskjellige interesser og talenter sammenlagt har vært en utrolig heldig kombinasjon; Don Martin med sine absurditeter, Antonio Prohias' Cuba-inspirerte Spy vs. Spy, Mort Druckers enestående filmsatirer, Al Jaffees sprø oppfinnelser og kvikke replikker, samt Sergio Aragones' krone på verket: en effektfull krydring av bladet med ørsmå scener spredt vidt omkring. Og siden Mad nr. 30 har Norman Mingos forsider prydet Mad med den nå allerede legendariske Alfred E. Neumans skikkelse, uhelbredelig håpløs, med en like håpløs image. Så bare Mingos forsider skulle være nok til å kjøpe bladet.

Det eneste jeg kan finne å utsette på Mad, er at i de siste numrene har hvert enkelt blad gradvis mistet sin "personlighet" og gått mer over til å bli "bare et nummer". Når man åpner et Mad-blad nå, vet man nøyaktig hva som står hvor. I de tidligere numrene fikk man den første overraskelsen når man så omslaget, og så fulgte overraskelsene etter hvert som sidene gikk. Men dette er det dessverre slutt på.

Nei, jeg får si som min far sier: "De gamle er eldst."

- og fikk en våt skjebne.

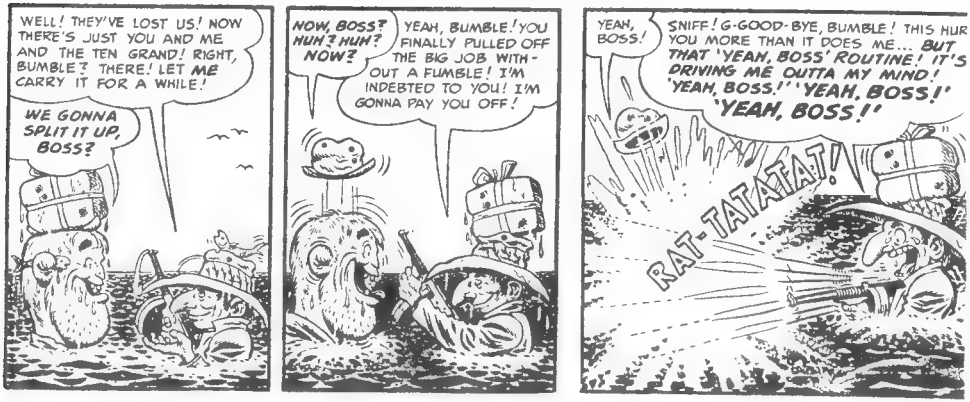
WELL! THEY'VE LOST US! NOW THERE'S JUST YOU AND ME AND THE TEN GRAND! RIGHT, BUMBLE? THERE! LET ME CARRY IT FOR A WHILE!
WE GONNA SPLIT IT UP, BOSS?
NOW, BOSS? HUH? HUH? NOW?
YEAH, BUMBLE! YOU FINALLY PULLED OFF THE BIG JOB WITHOUT A FUMBLE! I'M INDEBTED TO YOU! I'M GONNA PAY YOU OFF!
YEAH, BOSS!
SNIFF! G-GOOD-BYE, BUMBLE! THIS HUR YOU MORE THAN IT DOES ME... BUT THAT 'YEAH, BOSS' ROUTINE! IT'S DRIVING ME OUTTA MY MIND! 'YEAH, BOSS!' 'YEAH, BOSS!' 'YEAH, BOSS!'
RAT-TATATAT!

Leif Wølner

...og hans muntre meritter

Del I

"I'm a poor lonesome cowboy
and a long long way from home"

synger Lucky Luke i siste bilde, der han rir ut av historien og inn i solnedgangen. Hvert eneste Lucky Luke-album slutter med dette elegiske stemningsbildet, og det forteller oss straks noe om hovedpersonen: Han er sin egen herre, og lar seg ikke binde av noen eller noe - han har ikke evnen eller viljen til å slå rot. "Jeg er s'gu min egen!" kunne han også ha sunget, med vår danske venn Kumbel! Vi gjenkjenner straks myten fra the Wild West om den suverene og gåtefulle eneren som kommer ridende ingensteds fra inn i vårt liv, rydder opp i våre problemer og rir videre, ingensteds hen.

Problemløser i arbeid
i de høyeste sirkler.

Og temaet er selvfølgelig det evige: det godes seier over det onde.

De færreste av oss er så vel bevandret i den Ville Vestens historie at vi virkelig kjenner de mange legendariske "ensomme ulver" som var med og skapte den og som preget den på godt og på ondt - mest det siste, kanskje. Vi har vagt hørt om brødrene Jesse og Frank James, Wyatt Earp, Doc Holliday, Dalton-brødrene, Billy the Kid og Calamity Jane, men vår smule kunnskap om dem har vi stort sett hentet fra fiktivlitteraturen og - særlig - fra filmen, hvor virkeligheten er blitt romantisert og myten er blitt klisjé.

Lucky Luke er en parodi - ikke først og fremst på myten, men på klisjéen. Serien er uttalt inspirert av de gammeldagse vill-vest-filmene fra 30- og 40-årene hvor den uovervinne-

Beseiring av superskurk etter
fastlagt handlingsskjema.

lige helten beseiret superskurken etter et handlingsskjema som var fastlagt én gang for alle. Det skulle være blod, svette og tapperhet - tårer var ikke så bra! I de dårligste av disse filmene - og de var mange - fantes det lite nyanser i personskildringen, og de samme stort sett fjerderangs skuespillerne gikk igjen som faste "typer" i serie etter serie. Verst - og mest populær! - var Hopalong Cassidy-filmene, hvis eneste lyspunkt var at bra skuespillere som Andy Clyde og George "Gabby" Hayes ofte ivaretok klisjéen som den ansiktsløse heltens muntre "sidekick". I de bedre westerns gjorde en viss kunstnerisk verdi seg gjeldende. Mange av Hollywoods storstjerner startet karriéren i disse filmene, og sviktet dem aldri helt siden. Ikke alle filmene tok genren så gravalvorlig; og toppstjerner som Gary Cooper, James Stewart og John Wayne hadde gjerne et muntert glimt i øyet når de entret sadlen i brav kamp mot glimrende "character actors" som Walter Brennan, Edgar Buchanan, Andy Devine, Donald Meek, Ward Bond, Lon Chaney jr. og Thomas Mitchell! Åh, nostalgi ... Men det var nettopp denne nostalgi som herrene Morris og Goscinny også falt for, og som de har bidratt til å udødeliggjøre i tegneserien om Lucky Luke!

Forfatteren av denne doktoravhandling er gammel nok til å ha opplevd mange av de eldre westernfilmene, og for meg er studiet av en god Lucky Luke-historie omtrent jevngodt med å gjense en av barn- og ungdommens festligste westerns. Såvel den gode westernfilm som den gode Lucky Luke-historie har én vesentlig ting felles: solide karakterskuespillere i birollene! Her tenker jeg ikke bare på det faktum at tegneren Maurice de Bevère - med kunstnernavnet Morris - av og til moret seg og leserne med å tegne enkelte personer etter modell av kjente skuespillere (David Niven som skikk-og-bruk-pedagog i Calamity Jane, John Barrymore som skuespiller i Den hvite rytteren, W.C. Fields som sirkusdirektør i Sirkus Vill Vest, etc.). Men takket være såvel Morris' som tekstforfatter René Goscinnys store karakterskapende evner møter vi i heftene et sant festgalleri av barokke og psykologisk veltrufne typer - de beste av dem kunne visselig ha vært skapt av en Walter Brennan eller en Thomas Mitchell i en Howard Hawks- eller John Ford-film!

I del 2 av artikkelen i neste nr. skal jeg komme nærmere tilbake til noen av de beste Lucky Luke-heftene og dermed også gå litt inn på noen slike bipersoner som bare dukker opp i ett enkelt album og forsvinner for godt. I denne første delen vil jeg ta for meg noen momenter som er felles for alle eller en del av historiene. Jeg har allerede nevnt noe av det viktigste: et rikt og variert persongalleri. Nå er det naturlig å kikke litt nærmere på hovedpersonen, vår alles usårlige og ufeilbarlige helt, den ensomme cowboy Lucky Luke.

DE GA OPP!
DU HAR REDDET LIVET MITT, LUKE. OG DU KAN SLÅSS! SÅNT GLEMMER IKKE CALAMITY JANE! FINS DET EN HEL FLASKE IGJEN, BYR JEG PÅ EN RUNDE!

Calamity Jane og Lucky Luke var "just friends".

Personen Lucky Luke er, som før antydet, inspirert av en klisjémyte. Det ytre forbildet for ham fra skaperen Morris' side var muligens "den syngende cowboy" Roy Rogers på sin berømte hvite hest Trigger, for også Lucky Luke rir en hvit hest, Jolly Jumper, som er nesten like intelligent som sin høyaktede herre og dennes strengeste kritiker. Men bortsett fra Lukes faste sang i avslutningsbildet (og en sjelden gang også i åpningsbildet der han kommer ridende inn i historien) blir likheten med den populære og musikalske westernstjernen Roy Rogers raskt mindre: Luke har ikke noen gitar, og han har ikke noen jente à la Dale Evans ... Såvidt vites har det aldri vært noen kvinne i Lucky Lukes liv - i så fall holder de seg vekk fra albumene! Men om Lucky Luke muligens bommer som kvinnebedårer treffer han usedvanlig godt som revolvermann: i blaffet av et brøkdels blunk kan han slippe drinken, trekke, skyte, treffe (på millimeteren), hylstre - og gripe drinken igjen før glasset eller mineralvannflasken har rukket å begynne å falle!

I motsetning til superhelter flest er vår venn Luke utstyrt med en god porsjon menneskelighet og humor. Med sine forutsetninger som en fattig og ensom kugutt oppvokst i et heltøft landsens miljø kunne han vel like godt ha utviklet seg til en farlig revolvermann og en "bad boy" på linje med Billy the Kid og James-brødrene - og stakkars det ville vesten da! - Men i stedet er han altså blitt en utpreget "good guy" og en ærlig representant for lov og orden i lovløshetens land - kort sagt: et dydsmønster ...

Et dydsmønster er til tider også Averell Dalton, den lengste og yngste av de 4 beryktede Dalton-brødrene (som er fettere av de virkelige Dalton-brødrene og en parodi på disse). I visse situasjoner hender det at brødrene for en tid må agere lovlydige og gode borgere, og da forekommer det at Averell forveksler rollen med virkeligheten og gir uttrykk for sin innerst inne dypt småborgerlige natur. Mest typisk ser vi dette i det norske albumet nr. 18, Brødrene Dalton blir kurert (som jeg kommer tilbake til i neste nr.). I Ma Dalton (nr. 23) får vi et skrekkinnjagende bilde av desperadoen Averell Dalton som bortskjemt mammadalt, dypt foraktet (og misunt) av sine brødre i skrått nedadstigende høyde over prærien William, Jack og - minst, men ikke sist - Joe Dalton, den eldste og aller tøffeste av dem.

Såsant brødrene ikke befinner seg hjemme hos mamma Dalton, er det lille Joe som er sjefen. Han er smart, mens intelligensen hos brødrene ellers avtar omvendt proporsjonalt med høyden. Det er lille gløgge Joe og lange tåpelige Averell som er de markante personlighetene av brødrene. Joe er lederen og strategen, og det er han som tar seg mest nær av det hver gang en

Ondt blod.

av hans geniale planer faller i fisk og brødrene føres tilbake til fengslet igjen av Lucky Luke. Joes største trøst under utøvelsen av den daglige straffedont er å skrike "Lucky Luke! Lucky Luke!" for hvert knusende sleggeslag han tildeler den obligatoriske kampesteinen ... Og hans høyeste ønske er selvsagt å få anledning til å "bøffe" eller "pløkke" Luke (som det heter i de danske utgavene!). Men selv Joe Dalton er såpass dum at han, hver gang anledningen byr seg, gir sin erkefiende en utsettelse for å utnytte ham til sine egne formål før han pløkker ham!

De to mellomste brødrene, William og Jack, gjør seg normalt ikke så markant gjeldende i de 10 historiene om Daltons; men i 2 av dem får de prege fortellingen i noen grad. I Brødrene Dalton og Lucky Luke møtes for første gang (nr. 19) har hver av de 4 brødrene et separat sluttoppgjør med helten; og mens William og Joe lider en rask og ynkelig skjebne er det virkelig format over Averell og Jacks respektive dueller med Luke: Over $2\frac{1}{2}$ sider viser tufsen Averell seg å være en slagsbroder av virkelig rang - mens Jack over hele 5 sider tyranniserer en hel liten by og Lucky Luke fra et ho-

Averell i et lyst øyeblikk.

Frustrerte rivaler.

tellrom hvor han har forskanset seg i vinduet med et helt arsenal av skytevåpen og ammunisjon ... Og i Dalton City (nr. 26 - nyeste hefte til nå) spiller William noe bortimot en hovedrolle, idet både han og Joe har forelsket seg i saloonsangerinnen Lulu Carbin, med den resulterende avveksling at det blir Joe og William som til stadighet barker sammen i slagsmål, ikke Joe og Averell! (Et pussig problem for navneforskere: I de sist nevnte 2 historiene er William den lengste og Jack den korteste av de mellomstore brødrene - mens det i andre Dalton-beretninger forholder seg omvendt!!)

Tilbake til "Pappskalle" Dalton. Som alle ekte dummepettere i litteraturen (eksempelvis Obelix!) er Averell en sammensatt og komplisert personlighet. Kruttet har han aldri oppfunnet - men bruke det kan han! Og når situasjonen krever det er han minst likeså tøff og modig som noen annen desperado i Ville Vesten, eksempelvis broder Joe. Men han dumhet gir seg ekstreme utslag i misforståelser som forbløffende ofte har med mat å gjøre og som det kryr av i historiene - f.eks. den intrikate misforståelsen i Dalton City som fører til at restauratør Averell stolt serverer en mystisk "skummende suppe" ...

- - -

OG DU, GAMLE KOMPIS, KAN STIKKE TILBAKE TIL FENGSLET!
HAN VIL HA MEG MED OG DET ER JO HYGGELIG, MEN HELST VILLE JEG HA SKYNDET MEG HJEM TIL FENGSLET!

Ratata i et lyst øyeblikk.

Nær sagt alle gode tegneserier har en dummepetter. Dalton-historiene har 2! Fengselshunden Ratata - med sheriffstjerne hengende fra halsbåndet! - er et uunngåelig element i Dalton-albumene. Den har som fast oppgave å passe på Dalton-gutta i fengslet, et oppdrag den vanligvis utfører i dypt snorkende tilstand. Men når Daltons flykter fra fengslet, eller blir løslatt på prøve, har Ratata en mystisk tilbøyelighet til å ville oppsøke dem. Muligens føler den seg sterkt knyttet til brødrene - i Ma Dalton er den faktisk lenket fast til Joe Dalton, eller muligens omvendt.

Hele bikkjas personlighet synes å ha dannet seg etter et slags forvrengningsprinsipp: Alt som blir sagt til den, oppfatter den stikk motsatt. Når en gjeng Daltons står der og stirrer olmt på den, smiler den lekent til dem og tenker "Så hyggelige de ser ut!" Flere ganger holder Ratata på å drukne fordi den ikke kan svømme, men det faller den aldri inn å la være å vasse over dype elver i kjølvannet på Daltons eller Lucky Luke. Den husker sjelden fra det ene minuttet til det neste hva den holder på med, eller hvem Lucky Luke er, eller hvorfor den er sint på Averell (men den husker at den er sint) osv. Dog oppfatter Ratata virkeligheten greit nok når den absolutte autoritet lyder: Blir den skutt på, forstår den straks hintet og stikker av - eller gjemmer hodet i forlabbene sine. Og når Ma Dalton befaler den å ligge, da ligger Ratata - og nesten ingen makt i verden unntatt Ma Dalton kan rikke den.

Ratatas psyke turde være et spesialstudium og en doktorgrad verdig for en psykolog - eller en medisiner ...

Ratatas strengeste kritiker er Jolly Jumper, Lucky Lukes trofaste hvite ganger. Jolly er noe av en personlighet og tenker, og er ekspert i å organisere unnsetningsaksjoner for sin herre og mester ved kinkige anledninger. Jolly Jumper bærer sitt fornavn med en viss rett, og de fleste desperados m.m. kan styre sin begeistring over gampens lystighet på deres bekostning!

(Art. avsluttes i neste nr.)

PANOPTIKON

Dag Hammerskjölds Alle 40,
DK - 2100 København Ø, Danmark.
Tlf. (01) 38 03 72 Giro 1 28 39 01

PANOPTIKON

har Skandinaviens
største udvalg af
TEGNEFILM/CARTOONS
i super 8 kopier

Walt Disney-film farve tone 9 min.....Dkr.220,00
Warner Cartoons farve tone 9 min.....Dkr. 98,00
Tom & Jerry Cartoons farve tone 9 min.Dkr.190,00
Popeye Cartoons farve tone 18 min.....Dkr.295,00
- og mange mange flere!

Er Du på vores nyhedsliste? Det er gratis - send Dit navn og adresse til os og vi sender Dig gratis vores nyhedsmateriale løbende!

PS! Alle priser skal ved levering til udlandet fratrækkes den danske moms - ca. 15 %!

JEG BETALER FÖLGENDE PRISER FOR MEGET PENE EKSEMPLARER AV FÖLGENDE TEGNESERIER.
ILL. KLASSIKERE FØR NR 200 (KR 5.-) ALLE TYPER SUPERBLADER 1964-1969 (KR 5,-) FANTOMET 1964-1969 (KR 5,-) 1952-1954 (KR 20,-) PRÆRIEBLADET 1957-1958 (KR 4,-) STOMPERUD 1960-65 (KR 5,-) 1950-1959 (KR 6,- TIL 10,-) 1940-1949 (KR 12,- TIL 20,-) STÅLMANNEN 1952-54 (KR 20,-) DONALD DUCK 1955-60 (KR 10,-20,-) 1949-54 (KR 30,-60,-) SKIPPERN 1953-61 (KR 5.-10,-) SPÖK & SPENNING 1941-? (?) WALT DISNEY COMICS & STORIES + UNCLE $CROOGE 1970-79 (KR 2.-5,-) JUKAN 1960-1968 (1.-2,-) ENDEL ANDRE SERIER FRA FØR 1970 HAR OGSÅ INTERESSE!
BYTTE? JEG HAR HUNDREVIS AV DUBLETTER JEG ÖNSKER Å BYTTE I ANDRE TEGNESERIER! JEG HAR: SKIPPER'N 1949-52 * VILL VEST 1953-59 * JUKAN 1954-59 + MYE ANNET JEG ÖNSKER: FORTRINNSVIS DONALD & DISNEYHEFTER 1949-56, MEN ER OGSÅ MOTTAGELIG FOR ANDRE BYTTEFORSLAG, FOR EKS. STÅLMANNEN, SPÖK & SPENNING OSV.
SALG! SEND KR 2,- I FRIMERKER FOR SALGS & AUKSJONSKATALOG OVER HUNDREVIS AV NYE OG ELDRE TEGNESERIER
SKRIV TIL: BJØRN E. DAHL EDV. GRIEGSVEI 26 5000 BERGEN

FREDDY MILTON INTERVJUER

André Franquin

del 2

-Hvordan er det med det tegnetekniske?

Franquin: Teknikken lærer man seg i arbeidets løp. Debutanter har som regel en tendens til å henge seg for mye opp i det tekniske. Man glemmer at før all teknikken er det noe ikke helt uvesentlig som skal være i orden, nemlig selve tegningen. Så kommer teknikken senere.

- Man blir vel også inspirert av sine kolleger?

Franquin: Javisst. Til å begynne med tegnet jeg med pensel, men så oppdaget jeg at alle de andre satt og brukte penn. "Det går mye raskere," sa de. Så fant jeg ut at jeg også ville prøve det. Jeg gikk inn i et stormagasin og sa: "Har dere tegnepenner?" "Ja." "La meg få en eske." Da jeg kom hjem, oppdaget jeg at det var minst hundre penner i esken, - det tok meg tolv år å bruke dem opp. - På grunn av meg er det visst en hel del som tegner med samme type penner i dag, men selv har jeg gått tilbake til å bruke pensel. Det er riktignok litt vanskeligere, i-allfall i starten. Penselen gir en meget tung og presis strek, men det finnes også penner som kan imitere penselstrøk svært overbevisende.

- Hvorfor forlot du serien Sprint & Co?

Franquin: Jeg hadde holdt på med den serien i mer enn 20 år, og den handlet om figurer som det ikke var jeg som opprinnelig hadde skapt, så etter hvert ole det dårlig med inspirasjon. Da jeg så innførte en figur som het Zorglub, var utgiveren ikke videre begeistret. Man ville helst ha en Sprint som var poetisk og sjarmerende; man drømte vel stadig om suksess-albummet Den ville Spiralis. Jeg fikk ikke lenger gjøre som jeg selv hadde lyst til og foretrakk Gaston fremfor de andre figurene i serien. Derfor trakk jeg meg ut. Utgiveren valgte Jean-Claude Fournier til å fortsette Sprint & Co på grunn av hans mer poetiske holdning.

- Hvilke andre serietegnere er du påvirket av?

Franquin: Det er ikke lett å si, for som oftest er man påvirket av flere tegnere enn man selv er klar over. Men Mad har nok gjort inntrykk på meg. Som barn likte jeg Skipper'n - og også Snøfte Smith og seriene fra Walt Disney. De store potetnesene jeg pleier å tegne, må jeg ha lært av Snøfte-serien. Og så har jeg naturligvis lært kolossalt mye av Joseph Gillain (Jijé).

- Liker du å arbeide sammen med en manuskriptforfatter?

Franquin: Ja, men det finnes manuskriptforfattere som ikke er så begeistret for å arbeide sammen med meg! Jeg er for lat til å gjøre hele manuskriptarbeidet selv, men på den annen side er det ikke sikkert jeg holder meg helt til det andre skriver for meg. Hvis Greg (belgieren Louis Albert, mest kjent som manusforfatter av Bernard Prince) har enkelte grå hår i dag, er det delvis på grunn av meg. Det sier han også selv. Jijé har det på samme måten. Han tegner svært fort, og en gang kom Goscinny, som var manusforfatter for ham, til ham og sa: "Vi har problemer. På side 13 har jeg bruk for den personen som du alt har skutt på side 7 ..."

- Hvordan går du fram når du tegner?

Franquin: Ofte skisser jeg opp ett bilde ad gangen med blyant og tusjer det så med en gang før jeg går videre til neste tegning. Helst ville jeg til og med fargelegge tegningen i samme slengen. Dermed får jeg god tid til å tenke over tingene og over hvordan jeg skal tegne det etterfølgende bildet. Det er kanskje ikke så logisk eller rasjonelt, men det er ganske morsomt ...

Slik så Sprint ut da Franquins forgjenger, Jijé, tegnet ham.

Gaston i aksjon. Viggo er hans danske navn.

- Hva med din nyeste serie, Gaston Lagaffe?

Franquin: Jeg oppfant ham samtidig med at jeg holdt på å gå trett av Sprint & Co, og jeg tegnet svært nervøst. Jeg oppfant ham for å illustrere min egen dovenskap. Jeg tegnet ham selv gjennom min depresjonsperiode, og det slappet jeg av med. Gaston er så avgjort den av mine figurer som jeg selv foretrekker. - Man må stadig variere omgivelsene i Gaston Lagaffe for å motvirke oppbygningen av seriene, som er noe ensformig fra historie til historie. Nå er det en katt, en mus og en måke med, men før dem var det en ku, og det var faktisk en ordentlig ku opprinnelig. Utgiveren hadde anskaffet en ku til min disposisjon og beholdt den i halvannet år før jeg bestemte meg for å bruke den som modell. I mellomtiden fikk den en kalv, og så solgte han den, men noen måneder senere, da jeg endelig hadde bestemt meg, kjøpte han den tilbake. Opprinnelig var kua premie i en konkurranse.

- Serien om Gaston foregår på et kontor. Av og til lurer man på hvordan det kan se ut hjemme hos denne rotekoppen?

Franquin: Det lurer jeg på også. Jeg har aldri tort å tegne det! Det må være et ganske spesielt rot - avsindig innviklet.

- Avspeiler Gaston noen egenskaper hos sin opphavsmann?

Franquin: Overhodet ikke. Jeg er nemlig en latent rotekopp. Jeg roter gjennom Gaston og får avløp for det på den måten.

- Hvorfor kommer Gaston seg aldri ut av kontormiljøet?

Franquin: En stund tenkte jeg på å la ham bli innkalt til det militære. Men da måtte jeg samle inn kildemateriale om hvordan det er på moen nåtildags, og jeg kjenner ikke noe særlig til militærlivet. Hvis Viggos alder ble nøyaktigere fastslått, ville dessuten leserne ha vanskeligere for å identifisere seg med ham. Men ellers ville det ha vært fristende

Forts. s. 34

AH 'AH 'AH ' HEU... UNE... UNE IDÉE RIDICULE... HÉ 'HÉ 'HÉ '... OUI 'RIDICULE... HEU... NE FAITES PAS ATTENTION... HEU, À TROIS... MON TRAIN PART À SIX HEURES, DEMAIN MATIN, NEVEU... HÉ 'HÉ '
?
?
Franquin
SCENARIO GREG

Fra Modeste et Pompon, en mindre kjent Franquin-serie fra 50-årene. René Goscinny var i en periode seriens manusforfatter.

Et tidsskrift om tegneserier. Og en forening.

Foreningen heter Seriefrämjandet. Hittil har den bare eksistert i Sverige. Men nå holder norske serievenner på å organisere en egen avdeling av SeF.

Seriefrämjandet arbeider for bedre serier og for flere svenske serier — og ikke uten suksess. En sterk norsk avdeling av SeF kan utnytte erfaringene fra Sverige til å fremme en tilsvarende utvikling i Norge.

Tidsskriftet heter Bild & Bubbla — "nok det beste og mest allsidige serietidsskrift i Skandinavia" (Jon Gisle i Serieleseren). Medlemskap i Seriefrämjandet omfatter abonnement på bladet. Bild & Bubbla inneholder analyser, presentasjon av forskjellige tegneserier, debatt, anmeldelser, spørrespalte m m. Og det følger med et bilag med annonser.

Som medlem av Seriefrämjandet får du ikke bare Bild & Bubbla, men også en omfangsrik katalog over seriebøker og blader fra både USA og Europa, som du kan bestille til reduserte priser (ekstra sterkt reduserte for medlemmer utenfor Sverige, som kan trekke fra den svenske momsen!)

Medlemskap i Seriefrämjandet koster 34 norske kroner per år (22:50 kr. for elever i den videregående skolen eller på lavere skoletrinn.)

Vil du ha mer informasjon om Seriefrämjandet, skriv til Jon Gisle, Glückstads gate 5, Oslo 1, eller til Seriefrämjandet, Västmannagatan 48, S-113 25 Stockholm, Sverige. Eller betal kontingenten direkte inn på vår (svenske) postgirokonto nr. 173615-6.

SERIEFRÄMJANDET

NEWS-NEWS-NEWS!

HVA DRIVER DET rådgivende utvalg for tegneserier med? Dette er et spørsmål mange stiller seg, og noe av svaret finnes i et helsides intervju i Dagbladet 10. mars i år med et av utvalgets medlemmer, Per Glad. Vi sakser følgende fra Glads uttalelser om norske tegneserier: "Det vi hadde av norsk tegneserieproduksjon er i ferd med å forsvinne. Vi ønsker at det skal opprettes stipendier til folk som ønsker å drive med tegneserier, lære det, og vi ønsker å støtte produksjon. De er for dyre å lage, bare ved internasjonale kjempeopplag kan man få prisen ned til tre-fire kroner. I Sverige gir man støtte til tegneserieproduksjon på linje med barnefilm og barnelitteratur."

Dagbladet siterer også litt av utvalgets liste med kritikk av de forskjellige serier som finnes på det norske marked. Ikke overraskende er det humorseriene som kommer best fra det, mens krigsseriene får følgende omtale: "Det ville ikke være noe tap om de fleste av seriene forsvant fra det norske markedet."

●

ODD HARRONG har nyutgitt Den usynlige mannen i to album. Harrongs serie, som er en av de beste klassiske norske tegneseriene, stammer opprinnelig fra 1952-53.

●

A/S HJEMMET fortsetter nyutgivelsene av de eldste Donald-bladene. De tekniske problemene man hadde med trykken av det første nummeret, ser nå ut til å være overvunnet, og serien kommer til å fortsette iallfall året ut, dvs. ut 1949-årgangen.

Nyutgivelsene er fotografiske opptrykk av førsteutgavene. På grunn av en brann i arkivet for mange år siden har Hjemmet selv ikke bladene fra de første årene, og til nyutgivelsene er forlaget derfor avhengig av å låne originaler av forskjellige samlere. Forhåpentlig får disse en liten andel i det overskudd som nyutgivelsene uten tvil innbringer.

●

DONALDISTEN er - sin vane utro - sterkt forsinket. I stedet har bladets abonnenter fått tilsendt et nummer av et nytt donaldistblad, Duckmite, redigert av Jan E. Langli. Av 44 sider er godt under halvparten artikkelstoff; resten er stort sett indekser og annonser. Duckmite er tydelig lagt opp som et rent samlerblad, og selv om artiklene er underholdende og velskrevne, blir det for lite stoff for ikke-samlere. Adresse: J.E. Langli, Kornveien 2, 1500 Moss.

●

HEMMETS JOURNAL AB har tilbudt Seriefrämjandet et bidrag på kr. 12 000, og foreningen har akseptert. Samtidig går det forlydender om at Semic i Norge vil støtte utgivelsen av Tegnese-

NEWS-NEWS-NEWS!

rieakademiets blad Bobbla. Det ser ut til at A/S Hjemmet plutselig er kommet i utakt både med sitt svenske søsterforlag og med sin viktigste norske konkurrent ....

•

I FORBINDELSE med det internasjonale barneåret arrangeres det for tiden en utstilling i det gamle riksdagshuset i Stockholm. I utstillingen inngår informasjon om tegneserier for barn og om Seriefrämjandet.

•

SEMIC i Sverige har omsider gitt ut et blad med bare svenske serier. Det første nummeret inneholder ulike typer underholdningsserier laget av unge svenske tegnere i alderen 17 til 33 år. Prosjektet er utvilsomt tapsbringende for forlaget, men Semic satser altså allikevel.

•

SERIEFRÄMJANDET har hatt årsmøte og gjenvalgt Magnus Knutsson til formann. Göran Ribe, som også er redaktør av Bild & Bubbla, ble viseformann.

•

BILD & BUBBLA nr. 1/1979 er nettopp utkommet. Hovedoppslaget er en stor artikkel om Jan Lööfs serie Felix.

•

DET DANSKE Tegneserieforbund avviklet sin årlige utstilling i København i tiden 6.-19. november, en måneds tid etter Runepress' seriefestival (se forrige nummer). Formålet med tegneserieforbundets utstillinger er, som de selv sier, å fremelske og utvikle en dansk serietradisjon og en dansk tegneseriekultur. Innen forbundet er det en viss motstand mot samarbeid med de kommersielle, utenlandsk-dominerte tegneserieforlagene. Forbundet står derfor i opposisjon til Runepresss og den mer kommersielle delen av dansk fandom.

•

TINTIN fortsetter. Mange hadde regnet med at Tintin et les Picaros ville bli Hergés siste, men ifølge Time 12. februar i år har han likevel ikke lagt opp. I samme intervju uttaler Hergé at han ikke kan tenke seg å overlate serien til noen annen, så når han en gang legger tusjpennen på hylla, vil det være definitivt slutt for Tintin. Hergé er nå 71 år gammel.

50 års arbeid med Tintin. Selvportrett av Hergé

NEWS-NEWS!

ASTERIX I BELGIA kommer ikke, skrev vi i forrige nummer. Stor var derfor redaksjonens forbauselse da nettopp Asterix i Belgia dukket opp i vår postkasse i begynnelsen av mai - og det endog på norsk! Albummet, som på norsk har fått tittelen Styrkeprøven, er ikke av samme kvalitet som de to foregående, men det har sine sider. Belgierne snakker hedmarksdialekt! - så nå får vi se om det blir like mye oppstuss som den gangen i 1963 da en indianerstamme i Donald snakket nynorsk og målfolket protesterte.

●

ÅRETS TEGNESERIEPRIS ble 7. mai tildelt Terje Nordberg for Rikke og Frimann, en serie om en liten pike som treffer en hund som kan snakke. Den går i Bokklubbens medlemsblad Barnestreken, hvor også flere tidligere premierte serier har stått trykket.

Tegneserieprisen er en del av Kirke- og undervisningsdepartementets premiering av barnelitteratur. Prisbeløpet er hevet til kr. 10 000, og Nordberg vant dermed den største av de mange prisene som ble utdelt 7. mai. Men det var ikke lett å finne en vinner; jurymedlem Jo Lie uttalte etter prisutdelingen at man hadde måttet lete med lys og lykte for å finne en god norsk tegneserie for barn. JG

Forts. fra s. 9

seier sjølv at han gjerne vil lage seriar mot rasisme, fascisme, mannssjåvinisme, kapitalisme og unødvendig vald, men i dei to Howard-historiene han alt har laga (nr. 30 og 31), dreier det seg om ganske enkel serieparodi. Siste heftet er dominert av ein slåsskamp mellom Howard og Dr. Bong.

Det ser ut som om Marvel har stramma tøylane, samfunnssatiren må vike for "good clean fun". Nå får vi vel vente med å døme til svart-kvitt-magasinet ligg føre, men eg er redd for at vi kan seia adjø til Howard og takk for alt.

Forts. fra s. 30

... Han ville jo få sjansen til å begå de mest vidunderlige tabber! Tenk deg Gaston med en bazooka i hendene... Det ville være formidabelt ...

Ca. 200 "Superblader", 300 Tempoer, 150 Illustrerte Klassikere selges til høyestbydende. Detaljert liste mot porto. M. Johansen, box 26, Oppsal, Oslo 6.

TEGNESERIEPARADISET

PEGASUS

BLÅGÅRDSGADE 3

2200 KØBENHAVN N

TLF. (01)359828

Vi har masser af tegneserier. Kæmpeudvalg i brugte hefter lige fra Wild West til Anders And. Flere hundrede titler godt repræsenteret i alle prisklasser. Vi har også et solidt udvalg af nye blade: Charlton, DC, Dell, Gold Key og Marvel. Også undergrund fra diverse undergrundsforlag i USA. Mange Disney hefter til rimelige priser. Vi har også alle de originale danske serier det har været muligt at skaffe. Vi har alle danske fanzines og også det morsomme norske "Donaldisten".
Vi har et stadig større og bedre udvalg af 8 mm spillefilm i både stumme og toneudgaver. Nogle sort/hvide og nogle farve. Både nye og brugte. Filmprogrammer, stills, filmplakater og tidsskriftet filmsamleren.

Husk at vi både sælger, bytter og køber. Bestillinger modtages og vi sender overalt. Vi ses i Pegasus - eller gennem post eller telefon. Send 8 kr
og vi sender dig vores nyeste katalog.

Paperi

18 storie di Carl Barks

di Walt Disney

a cura di
Mario Gentilini

OSCAR MONDADORI